

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmma Diana

Diana, Antonino

Coloniae Agrippinae, 1656

Poenitentiam Commutare.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40647

penitentia præseruatiua peo non peccando, & propterea vti posse alijs remedijs, omissio remedio Confessarij. *part. 6. tract. 7. resolutione 49. §. Notandum.* Et *tract. 6. resolutione 30. §. Quoad secundam.* Adverte hic cum Sanch. *in sum. tom. 1. lib. 3. c. 8. numero 8.* non expedire, quod Confessarius cogat pœnitentem blasphemare solitum, ad iurandum subire aliquam pœnitentiam in rei accidentia, quia transgressionis periculo eum exponit. *Ibid. §. Non delinam.* Et cum eodem *ibidem lib. 2. cap. 32. numero 35. contra Suarez loc. cit.* non esse negotiadam absolutionem blasphemam, aut periuro consuetudinario, habenti dolorem & propositum sufficientes, quamuis sæpè admonitus non fessuerit; quia hæc peccata, quæ non pendunt ex occasione extrinseca, sed ex mera fragilitate peccatoris, satis præcauentur per dolorem & propositum RR. *cit. 30. & 49.*

PŒNITENTIAM
Commutare.

Pœnitentiam semel impositam potest idem Confessarius, qui imposuit, commutare. Non tamen tenetur, nisi adsit periculum omissionis, cordis angustia, vel afflictio in pœnitente. Sanchius *select. disput. 14. num. 17. part. 3. tract. 4. resol. 53. §. Notandum est.* Et commutare potest extra confessionem, non solum infra mediam horam ab absolutione; sed etiam infra hebdomadam. Henriquez *de pœnit. cap. 21. §. fin.* contra Megalam *in 1. part. lib. 6. cap. 5. quest. 3.* (& Lugo *disput. 15. sect. 6. num. 112.* putat commutare posse post quodlibet tempus. *part. 6. ref. 46.*) Nec vlla requiritur commutationis causa; quia sicut in eius arbitrio fuit, illam imponere, ita in eodem debet esse, illam commutare, quælibet enim res iisdem causis dissoluitur, ex quibus nascitur. Valerius V. *index different. 23. num. 5. part. 2. tract. 15. ref. 53. §. Sed contrariam.* Et *part. 3. tract. 4. resol. 53. §. Sed circa presentem.* At verò

Pœnitentia commutari potest ab eodem Confessario. Extra Confessionem. Etiam infra hebdomadam.

Et sine vlla causa.

Zerola *cap. 25. quest. 12. limitat supra dicta,* nisi pœnitentia imposita sit præseruatiua, quam pœnitentia nullo pacto commutari debere. Sed hic auctor intelligendus est de commutatione in nō præseruatiuam; nam vnā præseruatiuā in aliam item præseruatiuam commutari posse, probabilissimū est: & sæpè se practicasse, testatur Valerius *ubi sup. part. 3. tract. 4. ref. 137.* Limitanda verò est cum Sanchio *in select. disp. 14. num. 8.* vt si iniunxit eleemosynam, non possit illam commutare ita, vt pœnitentem eam applicet sibi tanquam pauperi; nam, si eam largiri non potest, non est opus commutatione, sed ad summum declaratione: si verò potest, etiam cum aliquo incommodo, debet omnino elargiri; nam applicando sibi nullum opus bonum efficit, eleemosynæ succedaneum. *part. 5. tract. 8. resolutione 37 in fine.*

Pœnitentia imposita commutari ab alio Confessario, quia sicut super eadem peccata reperiri potest absolutio, ita etiam iudicium & sententia. Syluester V. *Confessio 6. numero 4.* & plerique ex Neotericis contra Nugnum *in 3. part. tom. 2. quest. 13. dub. 4.* Cuius rationes in oppositam non obstant. Nam hic secundus Confessarius non exercet iurisdictionem in priorem Confessarium; sed in pœnitentem: unde non sequitur, quod in parem habeat imperium. Neque verò reuocat sententiam prioris, sed suam profert; non per modum appellationis, quæ præiudicat priori sententiæ, sed per modum iudicij æqualis præcedenti. Sed hic aduerte, quod est disparitas inter primum & secundum Confessarium: nam hic non potest pœnitentiam ab alio impositam commutare sine iusta causa. (Valerius *ut sup.*) Nec extrâ Confessionem sacramentalem, sicut ille. Et ratio est; quia tam solutio, quam ligatio pœnitentis est actus clauium, qui requirit necessario Sacramentum. Unde sicut hic Confessarius non potest absque Sacramento soluere, ita neque ligare. Bonacio *de Sacram. disp. 4. quest. 5. sect. 3. punct. 1. numero 7.* & alij communiter contra

Et iussu præseruatiua. Nam commutari potest in aliam præseruatiuam.

Commutari potest ab alio Confessario.

Sed cum iusta causa.

Et in Confessione.

contra Valentiam *tomo 4. disp. 7. part. 14. punct. 4. part. 1. tractat. 13. ref. 53. Sed pro corundem. & p. 3. t. 4. ref. 53. Sed circa.*

12 Imò Suarez *tomo 4. disp. 38. sect. 10. nu. 8* & alij tenent, secundum Confessarium non posse commutare pœnitentiã ab alio impositam, non audita cõfessione eorundem peccatorũ, pro quibus fuit imposita; quia omnis actus iudicialis supponere debet cognitionem causæ, circa quam versatur. Sed contrariam sententiam tenendam existimo cum Valero *V. iurisdictio. diff. 1. numero. 7. quã communis Confessorum approbat vsus; quia id nimis magnum onus esset pœnitentibus & cõfessoris, qui ex præfenti pœnitentium dispositione de tota simul illorum causa iudicium ferre possunt. parte 2. tractat. 13. resolutione 53. §. At his non obstantibus. p. 3. tr. 4. resol. 53. §. Sed circa.*

13 Sed hic confurgit aliud dubium. An scilicet secundus Confessarius commutare possit pœnitentiã impositam pro reseruatã, si ipse non habet iurisdictionem absolucndi reseruata; Negatiuè responderi Suarez *vbi supra. Affirmatiuè Valquez in 3. part. tomo 4. quæst. 94. art. 2. dub. 3. numero 9. Cuius sententiã est probabilis & tuta in praxi: nam sicut per absolutionem peccata non remanent*

Imò id etiã amplius reseruata, ita nec pœnitentia posse simpli. pro illis imposita. parte 2. tractatu. 13. re- com Sacer- dolem. solut. 53. §. Sed graue. & part. 3. tract. 4. resolu- tut. 53. §. Sed circa. Imò contra Suarez vbi sup. numero 16. etiam simplex Sacerdos ex iusta causa mutare potest pœnitentiã peccatorum mortalium alias cõfessorum. Sancius p. 3. t. 4. ref. 53. §. Notan- dum est.

14 An verò pœnitens ipse propria auctoritate possit sibi pœnitentiã commutare saltem in melius? Probabilior opinio negat: quia pœnitens non potest exercere actum iurisdictionis in seipsũ. Ita Sanchez *sum. tom. 1. lib. 4. c. 11. numero 36. (In qua sententiã, si pœnitentiã impositam culpabiliter obliuisceretur, teneretur hoc peccatum confiteri: & si iudicaret Confessarium recordari posse ab illo sciscrari, præsertim si esset grauis*

non tamen confessionem repetere. *Coninch de Sacr. disp. 10. dub. 9. num. 85. & alij contra Riccardum in 4. dist. 17. art. 2. quæst. 8. ad 4. part. 4. tract. 4. ref. 241. §. Notandum est.) Sed probabilis quoque est sententiã Cælestini *tr. 1. c. 24. n. 8. & aliorũ p. 11. tr. 7. ref. 3. (quidquid neget Turrianus select. p. 2. d. 31. dub. 62.) quòd pœnitens commutare sibi possit pœnitentiã in opus euidenter melius: Nã, si id proposuisset Confessario, utique contentus fuisset: vnde sic faciens, vitur fornicia. Accedit, quod vouens commutare sibi potest votum in euidenter melius. Neque enim facessit disparitas Henriquez *lib. 5. c. 10. num. 5. quod obligatio voti originem habeat à vouente, pœnitentiã verò à Confessario. Nam vnde cum que procedat, ea non soluitur, sed exuperanter impletur. par. 2. tr. 5. ref. 53. §. Et hac dicta part. 3. tr. 4. ref. 53. & part. 5. tr. 14. ref. 73. & part. 10. tr. 10. ref. 5. §. Sed obit. Sed non potest adimpleri mentaliter. *Ibid. §. Sed ex his. parte 9. tract. 9. resolu- tione 53.****

Sed probabile etiam, posse.

POENITENTIAM Implere.

15 Pœnitens tenetur implere acceptam secundum substantiam. Et quidem si sit grauis, [& imposita sub præcepto, non sub consilio] sub mortali. Si tamen obligatio secundum Bonacinam *de Sacr. disp. 5. quæst. 5. sect. 3. punct. 4. num. 8. cessat non solum per Indulgentias, de qua re dictum est V. Indulgentia, nu. 6. sed etiam per alia opera satisfactoria. Quæ opinio si loquatur de pœnitentiã non præseruatã, est probabilis. Sed nihilominus tenetur pœnitens eam implere, quia alia opera non habent virtutem ex opere operato, sicut pœnitentiã sacramentalis, & ideo non potest illi constare de æqualitate. Lauozius *de Indulg. part. 2. ca. 5. num. 49. part. 3. tract. 4. ref. 96. Pœnitentiã leuis, siue imposita sit pro venialibus, siue pro mor-**

Pœnitentiã grauis nec potest impleri, si sit sub mortali.

Si sit grauis.